

ANIJ EJ LOMŌŌREN NOA; BABEL

Kōttōpar ko an katak in:

- Kwaļok bwe Anij e ban likūt bwe armej ren juṃae E; Enaaj kajeik er.
- Kwaļok bwe armej re nana meñe re jeļā kōn eṃṃan.
- Kwaļok wāween an jino bwij ko im kajin ko ipeļaaikin laļ in.
- Kwaļok bwe Anij ej Irooj ioon aolep men.

Meļeļe ko reļap ilo katak in:

- Jen jeļā bwe Anij e jeļā aolep men im Ej Irooj ioon aolep men.
- E nana utiej bōro, im e nana ñe jej abwin ļoor Anij.
- Jen lo jouj an Anij ñan armej.

Ilo katak kein jej lo ruo meļeļe ko re ļap: ban eo an armej im maroñ eo an Anij. Eļap ad bane wānōk, ak eļap an bwe maroñ an Anij ñan lomŌŌren kōj. Eṃōj ad lo bwe Noa ear lo jouj iṃaan mejān Jeova. Anij ear kōpoji juon wōt iaļ in ko ñan Noa bwe en jab mej ilo ibwijleplep eo. Ear jiroñ e bwe en jeke juon wa. Kōn tōmak Noa ear pokake Anij. Kiiō jenaaj katak kōn an Noa im baamle eo an to jān wa eo. Bwebwenato in enaaj katakin kōj kōn joñan an nana armej im joñan an jouj Anij.

1. Anij ear keememej im kōjparok Noa.

Jete armej raar pād ilo wa eo? Ruwalitōk. Im ta eo ear waļok ñan aolep armej ro jet ilo laļ in? Raar mej ilo ibwijleplep eo. Ajri ro raar mej ke? Aet. Liļlap im ļōļlap ro raar mej ke? Aet. Etke Anij ear kōkkure er? Kōnke er ri nana, im raar jab kōṃaan oktak jān nana ko aer. Kab, raar jab tōmak Anij ke Anij ear ba bwe Enaaj kōkkure laļ in. E nana ke Anij bwe Ear kōkkure armej ro im men ko ilo laļ in? Jaab, bwe aolep men rej An, im E maroñ kōṃṃan jabdewōt men E kōṃaan.

* **Anij e tiljek, im E jab oktak.**

* **Anij e utiej jān aolep im Ej irooj ioon aolep men.**

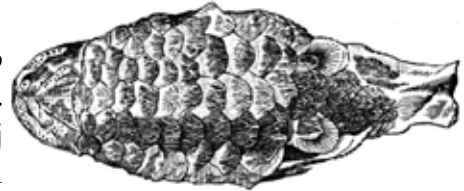
Jenesis 8:1 Im Anij ear keememej Noa, im menninmour ko otemjej, im kidu awiie otemjej ko raar pād ippān ilowaan wa eo; im Anij ear kōṃṃan bwe juon kōto en itok ioon laļ im dān ko rej pāat ļok.

Anij e tiljek. Ñe ej ba juon men innām enaaj kōṃṃane. E jaje riab. Anij ear ba bwe Enaaj kōjparok aolep ro me raar pād ilo wa eo. Ejjeļok juon armej ak menninmour ear mej. Ear ba bwe aolep im rej pād tu-liken wa eo renaaj mej. Ejjeļok juon armej ak menninmour tu-liken wa eo ear mour.

Barāinwōt Anij ej pād ioon men otemjej. E kajoor jān jabdewōt bar juon men. Wōn ear jiroñ dān ko bwe ren wōtļok jān lañ im būttūk lōñļok jān buļōn laļ? Wōn ear jiroñ kōto eo bwe en kōṃōrāike laļ? Wōn ear kōṃṃan bwe dān ko ren pāat ļok? Anij ear kōṃṃani men kein aolep.

Jej lo elōñ men ko im emōj an Anij ba ilo Baibōl. Eļaññe Anij ear jab riab ikijjeen An kar kōkkure laļ in kōn dān, ewor ke am tōmak bwe Ej riab ikijjeen An naaj kōkkure laļ in kōn kijeek? Ta Ej riab ke ñe Ej ba bwe Enaaj ekajete armej im jilkinłok er ñan hell? Ta Ej riab ke ñe ej ba, “Eo ej lōke Nejin mour indeeo an”? E jab! Anij e tiljek im mool.

Bōlen emōj am roñ bwe emōj an jet armej etal im pukot wa eo waan Noa. Je jab jeļā eļaññe ej pād wōt ilo toļ ko in Ararat ke jab. Bōtab, jekdoḡon eļaññe ej pād wōt ke jab, je jeļā bwe Naan in Anij e mool. Elōñ scientist ro rej ba bwe unin an wor fossil ko im coal im elōñ men me rej lo ibuļon laļ ej kōn ibwijleplep eo.

Fossil an juon ek

2. Anij ear kajeraamman Noa

Jenesis 9:1-3 Im Anij ear kajeraamman Noa im lōmarojil nejin, im ba ñan er, “Kōmwin keotak, im orłok, im bar kobraak laļ... im men otemjej rej makūtūt ioon laļ, im ek otemjej i lojet, lewōji ña ilo peem. Men otemjej rej makūtūt im mour re naaj kijemī; āinwōt mar e maroro, Iar lewōj men ko otemjej.

Anij ear kwałok An jouj ñan Adam ilo elōñ wāween. Ilo jinoin, Anij ear likūt Adam irooj ioon men otemjej. Kiiō, ej likūt Noa irooj ioon men otemjej. Laļ im kobban rej an Anij. Aolep men ko ilañ im i laļ rej An. Bōtab ilo An jouj Ej likūt men kein otemjej iumwin peen armej bwe en lale.

3. Anij ear likūt juon jemāluut ilo kōdḡ ko.

* **Anij e tiljek, im E jab oktak.**

Jenesis 9:12-16 Im Anij ear ba, “Eñin kakōļlan Aō naan in kallimur, eo Ij kōmman ikōtaō im kom, im mennimour otemjej ippemi ñan epepen ko indeeo: Ij likūt Aō iia ilo kōdḡ eo, im enaaj kakōļlan naan in kallimur ikōtaō im laļ. Im ñe Ij kōtak kōdḡ ioon laļ, iia eo enaaj wałok ilo kōdḡ, im Inaaj keememej Aō naan in kallimur, eo ikōtaaō im kom, im mennimour otemjej iaan kanniōk otemjej, im dān ko re jāmin bar ibwijleplep indeeo bwe ren kōkkure kanniōk otemjej. Im iia eo enaaj pād ilo kōdḡ; im Inaaj reilok ñan e, bwe In keememej kallimur eo indeeo ikōtaaō im mennimour otemjej iaan kanniōk otemjej ioon laļ.”

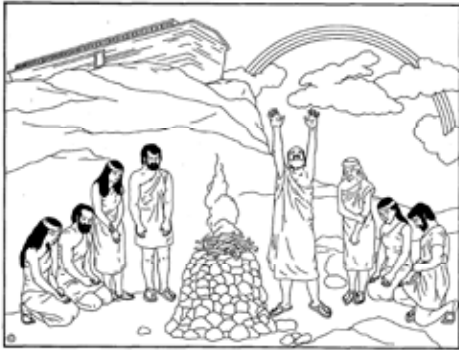
Anij ear kallimur ñan Noa bwe E ban bar kōkkure laļ in kōn juon ibwijleplep. Ear jab ba bwe E ban kōkkure juon bukwōn ak juon aelōñ kōn ibwijleplep. Ear ba bwe E ban kōkkure aolep laļ kōn ibwijleplep.

Aolep iien ñe jej lo juon jemāluut jen keememej kallimur eo an Anij. Jemāluut ej bar āinwōt kakeeme-mej kōj kōn bar juon men. Etke Anij ear kallimur in jab bar kōkkure laļ in kōn juon ibwijleplep? Ta ear būromōj kōn an kar man aolep ro ri laļ in ke? Emman ke an armej ro katak bwe e nana jerowiwī? Jaab, ear jab emman aer katak kōn joñan aer jerowiwī.

4. Armej rej nana wōt.

Jenesis 8:21 Im Jeova ear āt bwiin enno; im Jeova ear ba ilo būruon, I jāmin bar koḡle laḷ kōn armej; bwe e nana lōmḡnak in būruōn armej jān an inono; im I jāmin bar ḡan menninmour ko otemjej indeeo, āinwōt Iar kōmḡmane.

Etke Jeova ear kallimur in jab bar koḡkure laḷ in kōn juon ibwijeplep? Eḡḡan ke an armej ro katak kilen pokake? Ejab! Mokta jān ibwijeplep eo Anij ear pepe in koḡkure ro ri laḷ kōn aer jerōwiwi. Ke e pāat loḡ, Anij ear pepe in jab bar koḡkure ro ri laḷ in kōn juon ibwijeplep.

Eoon in iloñ ej kaalikkar bwe armej rej nana wōt, bōtab Anij ear kallimur in jab bar koḡkure laḷ kōn ibwijeplep. Bwe? Anij ear jeḷā bwe enaaj kar lukkuun ḡōkaj an armej ro roḡl im bar jerōwiwi. Anij ear jeḷā bwe eḷāññe Ear bar koḡkure armej kōn aer jerōwiwi, Enaaj kar aikuj koḡkure laḷ aolep iien.

Armej re jab mijak Anij. Re jab kōḡnaan loor E.

- Armej raar ke oktak jān aer jerōwiwi ke eḡōj an Anij koḡkure laḷ kōn ibwijeplep eo? Re kar jab.
- Pero ear ukeḷoḡ ke eḡōj an Anij kar koḡkure ri Ijip joñoul katin ke? E kar jab.
- Ri Ju ro raar ke tōmak Anij ke eḡōj an kōjepel Loḡalo e Būrōrō im naajdik er kōn pilawā jān lañ? Re kar jab.

Anij e jeḷā bwe e ban ukōt būruōn armej kōn An kaammijak er ak ekajet er. Āindein joñan an nana būruōd. Anij e jeḷā bwe juon wōt men enaaj ukōt būruōn armej bwe ren loore E. Tōmak. Tōmak ta? Tōmak bwe Anij wōt im jouj eo An e maroñ loḡoḡoren im kawānōk kōj.

Je bane wānōk! Ñe Anij e jab kōkāāl kōj kōn kajoor eo An, innām je ban kōḡnaan mour ñan E im kōmḡman jimwe.

Rom 8:2-4 Bwe kien Jetōb an mour ilo Kūraiḡ Jijej ear kōtḷoḡ eō jān kien jerōwiwi im mej. Bwe men eo kien e jab maroñ in kōmḡmane, bwe e ḡōjño kōn kanniōk, Anij ke ear jilkintok Nejin ilo wāween kanniōk e jerōwiwi im kōn jerōwiwi, ear liaakḷoḡ jerōwiwi ilo kanniōk. Bwe naan ko ilo kien ren jejjet ilo kōj eo je jab etetal ekkar ñan kanniōk, a ekkar ñan Jetōb.

5. Jeova enaaj bar koḡkure laḷ

Anij ear likūt juon jemāluut ilo kōḡo ko bwe En kakeememej armej bwe e ban bar koḡkure laḷ in kōn juon ibwijeplep. Bōtab, ejab meḷeḷe in bwe E ban bar koḡkure laḷ. Juon raan Anij enaaj bar koḡkure laḷ in. E ban koḡkure e kōn dān, ak Enaaj koḡkure e kōn kijeek.

2 Piter 3:10 A Raan in Irooj enaaj itok āinwōt ri koḡot, im ilo e lañ ko renaaj jako loḡ kōn ñūrñūr eḷap, im men ko ilo e renaaj oñloḡ kōn bwil eḷap, im laḷ kab men in kōmḡman ko ilo e, naaj kanooj tili er.

Armej re jab maroñ moñe Anij. E jeļā kōn aolep jermal ko aer, im juon raan Enaaj kočkure laļ in.

6. Armej rej bar orļok im wanlallok ilo nana.

Jenesis 9:28 Im Noa ear mour ālikin ibwijlelep eo 350 year. Im aolepen raan ko an Noa 950 year im e mej.

Anij ear kočkure aolepen ri laļ kōn ibwijlelep eo. Eļap an kar alikkar illu eo an Anij ñae jerowiwī. Ālikin an Noa to jān wa eo ear wanmaanlok im kwaļok kōn Anij toon wōt an mour. Shem ear mour 502 year ālikin an to jān wa eo. Armej ren kar kepaak lok erro eļañne raar kōñaan jeļā kōn Anij.

Eļañne rū jeļok Piter ear mour wōt ilo raan kein enaaj kar pidodo ke ad tōmak ilo Jijej? Jet rej tōmak aet, kōnke Piter ear mour ilo tōre eo an Jijej. Ear lo an Jijej kemour im kajerkakpeje armej. Noa im Shem raar pād ilo wa eo. Raar lo illu eo an Anij ñae jerowiwī. Raar lo an Anij kočkure laļ in kōn ibwijlelep eo. Raar jeļā kōn kallimur eo an Anij kōn tōmak. Jej ba wōt e nañin aolep armej re naaj kar tōmak Anij. Ear moķaj ke an armej ro tōmak Anij ālikin ibwijlelep eo?

7. Ekar utiej būruōn armej.

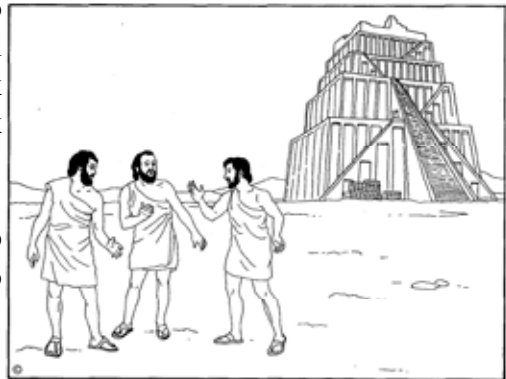

Jenesis 11:4 Im raar ba, “Itok, jen kalōk ad jikin kweilok, im juon em e utiej ñan lañ, im jen kabuñbuñ etad, bwe jen jab jeplōklōk ioon mejān aolepen laļ.”

*** Armej rej ri jerowiwī. Ej aikuj Anij bwe e jab maroñ make loņoņren e.**

Elōñ armej rej loņnak bwe emman kōttōpar in. Armej raar kōñaan bōro wōt juon. Ilo raan kein jej roñ an elōñ armej jiroñ kōj bwe jen bōro wōt juon. Ñe jej bōro wōt juon enaaj jako tariņae im kōjdat rej ba. Mool ke men in? Ejab. Emman bōro wōt juon, bōtab būruōn armej re obrak kōn nana. Ñe ruo ri nana rej bōro wōt juon, innām enaaj orļok nana.

Armej rein raar kōñaan kōmmane juon em kilelep bwe aolep ro tokālik ren kar jeļā bwe er armej re kapeel im eļap. Raar jab kautiej im wūjtak Anij; raar kautiej er make.

- Raar abwin loor ankilaan Anij.
- Raar jab kōñaan tōmak Anij.
- Raar kōñaan koutiej er make im kōmman ankilaer make.

Ilo raan kein, elōñ re jab loor Anij. Men eo eļap rej jibadeke ej bwe ren moñe, ak bwe ren buñbuñ, ak bwe ren kajejjet moñ in kanniok. Bōtab Anij ej ba bwe jen koutiej E wōt.

Aiseia 42:8 Ña Jeova, eñin eta; im Aō wōj I jāmin leļok ñan bar juon, ak Aō nōbar ñan men ko men in jekjek.

E moķaj an armej ro meļokļok illu eo an Anij ñae jerowiwī meñe raar jeļā kōn ibwijlelep eo. Raar jab kōñaan wūjtak Anij meñe raar jeļā kōn aolep men ko me Ear kōmanmani. Raar jeļā kōn Ri Kapet eo,

ineen kōrā eo, bōtab raar jab kamṃoolol Anij im būrueir raar marok ʎok.

8. Armej re jab pokake Anij.

Ewi kien eo im Anij Ear leʎok ñan Noa?

Jenesis 9:1 Im Anij Ear kajeraamman Noa im lōmarojil nejin, im ba ñan er, “Komwin keotak, im orʎok, im bar kobrak laʎ.”

Anij Ear jiroñ Noa im ro nejin bwe ren kobrak laʎ. Ear jab ba bwe ren koba ʎok ippān doon ilo juon wōt jikin. Armej rein raar pokake Anij ke? Raar jab.

9. Anij ear lo jermal ko aer.

* **Anij e jeʎā men otemjej.**

Jenesis 11:5 Im Jeova ear wanlaʎtok im lale jikin kweilok eo im ṇweo e utiej me ro nejin armej raar kalōk e.

Jabōn Kōṇṇaan 15:3 Mejān Jeova rej pād ijo ko otemjej; im rej lale ro remman im ro re nana.

10. Anij ear kajeplōklōk ro ri laʎ.

* **Anij e kajoor jān aolep.**

Jenesis 11:8,9 Āindein Jeova ear kajeplōklōk er jān ijo ioon aolepen mejān laʎ, im e jako aer kalōk jikin kweilok eo. Kōn men in raar likūt etan Babel, bwe ijo Jeova ear kajjo aer kōnono i aolepen laʎ; im jān ijo Jeova ear kajeplōklōk er ioon aolepen mejān laʎ

Jetan ear kajjioñ jumae Anij, ak ejjeʎok tōprak. Anij ear jolallok e jān lañ. Timon ro raar rejitate Jetan, im Anij ear barāinwōt jolallok er jān lañ. Adam im Iv raar kajjioñ jumae Anij, ak ejjeʎok tōprak. Kein im armej ro ilo tōre eo an Noa raar kajjioñ jumae Anij, ak ejjeʎok tōprak. Anij ear man er aolep.

Aolep armej ilo laʎ rej itok jān armej ro ruwalitok me raar pād ilo wa eo im jān armej rein ilo Babel. Ro jimmad raar jab ʎoor Anij. Meñe raar jeʎā kōn E, raar abwin tōmak E, im raar ilok ñan iaʎ ko aer make.

Ilo bwebwenato in, ro ri laʎ in raar kajjioñ jumae Anij, ak ejjeʎok tōprak. Jekdoon wōn im jekdoon ta. Ejjeʎok juon kajoor e maroñ anjo ioon Anij. Anij ej irooj ioon men otemjej. Kōj ri nana im ñe jej make ʎok iad, je naaj kōmman wōt nana. Anij wōt e maroñ lomooren kōj. Je bane wānōk im je bane kwōjarjar. Jen kōttāik kōj ñan Jijej im lōke wōt E.

Kajjitok ko

1. Anij ear lomooren aolep ro me raar pād ilo wa eo. Mool ke riab?

2. Ta eo ear waļok ñan aolep ro me raar pād tu-liken wa eo?
3. Wōn ear kōmman bwe ibwijlelep eo en waļok?
4. Wōn ear kōmman bwe en pāat ļok dān eo?
5. Anij ear kapeke wōn bwe en irooj ioon laļ in ālikin ibwijlelep eo?
6. Jemaluut eo im Anij ear likūt e ilo lañ en kakeememej kōj kōn ta?
7. Eṃman ke an armej ro katak pokake kōn an kar waļok ibwilelep eo?
8. Ewi bar juon men im jemaluut eo ej kakeememej kōj kake?
9. Ewi men eo wōt im e maroñ ukot kōj?
10. Anij enaaj bar kōkkure laļ in ke?
11. Enaaj kōkkure kōn ta?
12. Etke armej ro raar jino in kalōk mweo e utiej i Babel?
13. Anij ear jeļā ke kōn pepe im kōmman ko aer?
14. Eṃman ke an armej ro jimmad ilo kar tōr eo tōmak im ļoor Anij?
15. Anij ear kōmman ta ñan armej ro?